

अथ चौरासी सिद्ध चालीसा – गोरखनाथ मठ (Ath 84 Chaurasi Siddh Chalisa)

॥अथ चौरासी सिद्ध चालीसा ॥

॥दोहा ॥

श्री गुरु गणनायक सिमर,
शारदा का आधार ।

कहूँ सुयश श्रीनाथ का,
निज मति के अनुसार ।

श्री गुरु गोरक्षनाथ के चरणों में आदेश ।
जिनके योग प्रताप को ,
जाने सकल नरेश ।

॥चौपाई॥

जय श्रीनाथ निरंजन स्वामी,
घट घट के तुम अन्तर्यामी ।

दीन दयालु दया के सागर,
सप्तद्वीप नवखण्ड उजागर ।

आदि पुरुष अद्वैत निरंजन,
निर्विकल्प निर्भय दुःख भंजन ।

अजर अमर अविचल अविनाशी,
ऋद्धि सिद्धि चरणों की दासी ।

बाल यती ज्ञानी सुखकारी,
श्री गुरुनाथ परम हितकारी ।

रूप अनेक जगत में धारे,
भगत जनों के संकट टारे ।

सुमिरण चौरंगी जब कीन्हा,
हुये प्रसन्न अमर पद दीन्हा ।

सिद्धों के सिरताज मनावो,
नव नाथों के नाथ कहावो ।

जिनका नाम लिये भव जाल,
आवागमन मिटे तत्काल ।

आदि नाथ मत्स्येन्द्र पीर,
घोरम नाथ धुन्धली वीर ।

कपिल मुनि चर्पट कण्डेरी,
नीम नाथ पारस चंगेरी ।

परशुराम जमदग्नी नन्दन,
रावण मार राम रघुनन्दन ।

कंसादिक असुरन दलहारी,
वासुदेव अर्जुन धनुधारी ।

अचलेश्वर लक्ष्मण बल बीर,
बलदाई हलधर यदुवीर ।

सारंग नाथ पीर सरसाई,
तुङ्गनाथ बट्टी बलदाई ।

भूतनाथ धारीपा गोरा,
बटुकनाथ भैरो बल जोरा ।

वामदेव गौतम गंगाई,
गंगनाथ घोरी समझाई ।

रतन नाथ रण जीतन हारा,
यवन जीत काबुल कन्धारा ।

नाग नाथ नाहर रमताई,
बनखंडी सागर नन्दाई ।

बंकनाथ कंथड़ सिद्ध रावल,
कानीपा निरीपा चन्द्रावल ।

गोपीचन्द भर्तृहरी भूप,
साधे योग लखे निज रूप ।

खेचर भूचर बाल गुन्दाई,
धर्म नाथ कपली कनकाई ।

सिद्धनाथ सोमेश्वर चण्डी,
भुसकाई सुन्दर बहुदण्डी ।

अजयपाल शुकदेव व्यास,
नासकेतु नारद सुख रास ।

सनत्कुमार भरत नहीं निद्रा,
सनकादिक शारद सुर इन्द्रा ।

भंवरनाथ आदि सिद्ध बाला,
ज्यवन नाथ माणिक मतवाला ।

सिद्ध गरीब चंचल चन्दराई,
नीमनाथ आगर अमराई ।

त्रिपुरारी त्र्यम्बक दुःख भंजन,
मंजुनाथ सेवक मन रंजन ।

भावनाथ भरम भयहारी,
उदयनाथ मंगल सुखकारी ।

सिद्ध जालन्धर मूंगी पावे,
जाकी गति मति लखी न जावे ।

ओघड़देव कुबेर भण्डारी,
सहजई सिद्धनाथ केदारी ।

कोटि अनन्त योगेश्वर राजा,
छोड़े भोग योग के काजा ।

योग युक्ति करके भरपूर,
मोह माया से हो गये दूर ।

योग युक्ति कर कुन्ती माई,
पैदा किये पांचों बलदाई ।

धर्म अवतार युधिष्ठिर देवा,
अर्जुन भीम नकुल सहदेवा ।

योग युक्ति पार्थ हिय धारा,
दुर्योधन दल सहित संहारा ।

योग युक्ति पंचाली जानी,
दुःशासन से यह प्रण ठानी ।

पावूं रक्त न जब लग तेरा,
खुला रहे यह सीस मेरा ।

योग युक्ति सीता उद्दारी,
दशकन्धर से गिरा उच्चारी ।

पापी तेरा वंश मिटाऊं,
स्वर्ण लङ्क विध्वंस कराऊं ।

श्री रामचन्द्र को यश दिलाऊं,
तो मैं सीता सती कहाऊं ।

योग युक्ति अनुसूया कीनों,
त्रिभुवन नाथ साथ रस भीनों ।

देवदत्त अवधूत निरंजन,
प्रगट भये आप जग वन्दन ।

योग युक्ति मैनावती कीन्ही,
उत्तम गति पुत्र को दीनी ।

योग युक्ति की बंछल मातू,
गूंगा जाने जगत विख्यातू ।

योग युक्ति मीरा ने पाई,
गढ़ चित्तौड़ में फिरी दुहाई ।

योग युक्ति अहिल्या जानी,
तीन लोक में चली कहानी ।

सावित्री सरसुती भवानी,
पारबती शङ्कर सनमानी ।

सिंह भवानी मनसा माई,
भद्र कालिका सहजा बाई ।

कामरू देश कामाक्षा योगन,
दक्षिण में तुलजा रस भोगन ।

उत्तर देश शारदा रानी,
पूरब में पाटन जग मानी ।

पश्चिम में हिंगलाज विराजे,

भैरव नाद शंखध्वनि बाजे ।

नव कोटिक दुर्गा महारानी,
रूप अनेक वेद नहिं जानी ।

काल रूप धर दैत्य संहारे,
रक्त बीज रण खेत पछारे ।

मैं योगन जग उत्पति करती,
पालन करती संहति करती ।

जती सती की रक्षा करनी,
मार दुष्ट दल खप्पर भरनी ।

मैं श्रीनाथ निरंजन दासी,
जिनको ध्यावे सिद्ध चौरासी ।

योग युक्ति विरचे ब्रह्मण्डा,
योग युक्ति थापे नवखण्डा ।

योग युक्ति तप तपें महेशा,
योग युक्ति धर धरे हैं शेषा ।

योग युक्ति विष्णू तन धारे,
योग युक्ति असुरन दल मारे ।

योग युक्ति गजआनन जाने,
आदि देव तिरलोकी माने ।

योग युक्ति करके बलवान,
योग युक्ति करके बुद्धिमान ।

योग युक्ति कर पावे राज,
योग युक्ति कर सुधरे काज ।

योग युक्ति योगीश्वर जाने,
जनकादिक सनकादिक माने ।

योग युक्ति मुक्ती का द्वारा,
योग युक्ति बिन नहीं निस्तारा ।

योग युक्ति जाके मन भावे,
ताकी महिमा कही न जावे ।

जो नर पढ़े सिद्ध चालीसा,
आदर करें देव तेतीसा ।

साधक पाठ पढ़े नित जोई,
मनोकामना पूरण होई ।

धूप दीप नैवेद्य मिठाई,
रोट लंगोट को भोग लगाई ।

॥दोहा ॥

रतन अमोलक जगत में,
योग युक्ति है मीत ।

नर से नारायण बने,
अटल योग की रीत ।

योग विहंगम पंथ को,
आदि नाथ शिव कीन्ह ।

शिष्य प्रशिष्य परम्परा,
सब मानव को दीन्ह ।

प्रातः काल स्नान कर,
सिद्ध चालीसा ज्ञान ।

पढ़ें सुने नर पावही,
उत्तम पद निर्वाण ।

*****

Ath 84 Chaurasi Siddh Chalisa

II doha II

shree guru gananaayak simar,
saarada ka aadhaar.

kahoon suyash shreenaath ka,
nij mati ke anusaar.

shree guru gorakshanaath ke charanon mein aadesh.
jahaan yog prataap ko,
jaane sakal raashtr.

II chaupae II

jay shreenaath niranjan svaamee,
ghaat-ghaat ke tum antaryaamee.

deen dayaalu daya saagar,
saptadveep navakhand tat.

aadi purush advait niranjan,
nirvikalp nirbhay dukh bhanjan.

ajar amar avichal agyaanee,
rddhi siddhi manch kee daasee.

baal yati gyaanee sukhakaaree,
shree gurunaath param hitakaaree.

roop anek jagat mein dhaare,
bhagat logon ke sankat taare.

sumiran chaurangee jab keenha,
alag-alag pasandeeda amar pad deenha.

siddhon ke sirataaj manaavo,
nav naathon ke naath kahaavo.

naam ke lie bhav jaal,
avishvaas mite.

aadi naath matsyendr peer,
ghoram naath dhundhalee veer.

kapil muni charpat kanderee,
neem naath paaras chaangeree.

parashuraam jamadagni nandan,
raavan maar raam raghunandan.

kansaadik asuran daladharmee,
vaasudev arjun dhanudhaaree.

achaleshvar lakshman bal beer,
baladaee haladhar yaduveer.

saarang naath peer sarasae,
tunganaath badree baladaee.

bhootanaath dhaareepa gora,
batukanaath bhairo bal jora.

vaamadev gautam gangaee,
ganganaath gauree samajhai.

ratan naath ran jeetan haara,
yavan jeet kaabul kandhaara.

naag naath nahar ramataee,
banakhandee saagar nandaaee.

bankanaath kanth, siddh raaval,
kaneepa nireepa chandraaval.

gopeechand bharrhari bhoop,
saadhe yog laakhe nij roop.

khechar bhoochar baal gundee,
dharm naath kapali kanakai.

siddhanaath someshvar chandee,
bhusakaaee sundar bahudandee.

ajayapaal shukadev vyaas,
naasaketu naarad sukh ras.

sanatkumaar bharrat nahin nindara,
sanakaadik sharad sur indra.

bhanvaranaath aadi siddh baala,
jyavan naath maanik matavaala.

siddh gareeb chanchal chandaraee,
neemanaath aagar amaraee.

tripuraari trayambak duhkh bhanjan,
manjunaath sevak man ranjan.

bhaavanaath bharm bhayahaaree,
udayanaath mangal sukhakaaree.

siddh jaalandhar moongee paave,
jaakee gati mati lakhi na jaave.

oghadadev kuber bhandaaaree,
sahajai siddhanaath kedaaree.

koti anant yogeshvar raaja,
bhog yog ka kaaja chhoden.

yog yuktiyaan prastut karake,
moh maaya se ho gayee door.

yog yukti kar kuntee mae,
janm ke paanchon baladaee.

dharm avataar yudhishthir deva,
arjun bheem nakul sahadeva.

yog yukti paarth hiy dhaara,
duryodhan dal sahit sanhaar.

yog yukti panchaalee jaanee,
du:shaasan se yah praanaayaam.

paavoon khoon na jab lag tera,
khol rahe hain ye sees mera.

yog yukti seeta maata,
dashakaandhar se gira uchchaaree.

paapee taara vansh unn,
goldan lek vidhvans karaadoon.

shree raamachandr ko yash dilaoon,
to main seeta satee kahaon.

yog yukti anusooya keens,
tribhuvan naath ke saath ras bhee non.

devadatt avadhoot niranjan,
pragat bhaye jag aap vandan.

yog yukti mainaavatee keenheen,
uttam gati putr ko deenee.

yog yukti kee chanchal maatoo,
goonge jaane jagat sangrahaalay.

yog yukti meera ne pae,
gadh chittaad mein phiree duhaee.

yog yukti ahilya jaanee,
teen lok mein chalee kahaanee.

saavitree sarasutee bhavaanee,
paarabatee shankar sanamaanee.

sinh bhavaanee manasa mae,
bhadra kaalika sahaja bae.

kaamaroo desh kaamaaksha yogan,
dakshin mein tulaja ras bhogan.

uttar desh shaarada raanee,
poorab mein paatan jag mani.

pashchim mein hingalaaaj viraaje,
bhairav naad shankhadhvani baaje.

nav kotik mahaaraanee durga,
roop anek ved nahin jaani.

kaal roop dhar daity sanhaare,
rakt beej ran khet pachaare.

main yogan jag utpann karata hoon,
paalan sanhrti karata hai.

jatee satee kee raksha karanee,
maar dal dusht khappar bharanee.

main shreenaath niranjan daasee,
jo dhyaave siddh chauraasee.

yog yukti virache brahmaand,
yog yukti thaape navakhanda.

yog yukti tapen mahesa,
yog yukti dhare dhare hain shesha.

yog yukti vishnu tan dhare,
yog yukti asuran dalamaare.

yog yukti gyaan jaane,
aadi tir devalokee maane.

yog yukti banaakar balavaan,
yog yukti karake buddhi.

yog yukti kar paave raaj,
yog yukti kar sushraante kaaj.

yog yukti yogeeshvar jaane,
janaadik sanakaadik maane.

yog yukti mukti ka,
yog yukti bin nahin nistaara.

yog yukti jaake man bhaave,
taakee mahima kahi na jaave.

jo nar ne siddh chaaleesa padhee,
aadar karen dev tenteesa.

saadhak paath nit joee,
man puraan hoee .

dhoop deep naivedy maadhury,
rot langot ko bhog lagao.

II doha II

ratan amolak jagat mein,
yog yukti hai mit.

nar se naaraayan bane,
atal yog kee reeti.

yog vihangam panth ko,
aadi naath shiv keenh.

shishy prashishy parampara,
sab maanav ko deen.

praatah kaal snaan kar,
siddh chaaleesa gyaan.

padhen sune nar paavahee,
uttam pad nirvaan.

*****